

Til alle repræsentanter i Danske Kirkers Råd, Økumenisk Forum og Danske Kirkedage.

Referat for for Årsmøde i Danske Kirkers Råd
lørdag den 29. april 2016 13:00-16:00
Købnerkirken, Shetlandsgade 6, 2300 København S.

Årsmødet blev holdt for både medlemmer af Rådet og Økumenisk Forum samt repræsentanter for Danske Kirkedage

Inden selve mødet var der temadag om 'Plant håb – kirken som håbsbærer' med samtale, gudstjeneste og træplantning.

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

Peter Bangs Vej 1D
DK-2000 Frederiksberg
Danmark
Tel + 45 3543 2943
Fax + 45 3887 1493

dkr@danskekirkersraad.dk

www.danskekirkersraad.dk

Giro 605 5710

Frederiksberg, den 10. maj 2017

Tilstede: Preben Brohus (Apostolsk Kirke), Per Beck (Baptistkirken), Bent Hylleberg (Baptistkirken), Lone Møller-Hansen (Baptistkirken), Birgitte N. Warming (Danmission), Henrik Stubkjær (Danske Kirkers Råd), Hanna Smidt (Danske Kirkers Råd), Maria Pedersen (Danske Kirkers Råd), Mads Christoffersen (Danske Kirkers Råd), Sr. Anna Mirijam Kaschner (Den katolske Kirke), Ulla Pinborg (Den katolske Kirke), Bitten S. Kjær (FDF), Birger Nygaard (Folkekirken), Levi Giversen (Frelsens Hær), Tonny Jacobsen (Pinsekirken), Poul Kirk (Frikirkenet), Ralf Amstrup (Helsingør Stift), Timothy Stewart (ICC), Søren Drosenrode (Johanitterhjælpen), Annemarie Boile Nielsen (KFUMs Sociale Arbejde), Morten H. Sørensen (KFUM/K), Alice Pedersen (KFUM/K), Klaus Eisenhardt (KFUM-spejderne), Karen Marie Leth Nissen (Kirkefondet), Flemming Kramp (Kirkeligt Centrum), Allan Juel Jensen (Kirkeligt Centrum), Søren Abildgaard (Landsforeningen af Menighedsråd), Jørgen Thaarup (Metodistkirken), Finn Kier-Hansen (Missionsforbundet), Ole Lennart Andersen (Viborg Stift), Aase Rønkilde (Vor Frue Kirke), Gorm Skousen (Y's Men), Elisabeth Lidell (Aarhus Stift), Jens Christian Kirk (Kirkedage-komiteen), Anne Mie Skak Johanson (Dansk Oase), Peter Fischer-Møller (Folkekirken), Peter Villadsen (Kirkefondet), Pia Duebjerg Andersen (Danske Baptisters Kvindenetværk) og Inge-Lise Lollike (Danmarks Økumeniske Kvindekomite), Morten Predstrup (Bibelselskabet) og Steen Vogensen (Roskilde Stift), Elizabeth Knox-Seith (Krop, Kirke og menneskelige relationer).

1. Velkomst ved Henrik Stubkjær

Henrik Stubkjær reflekterede over formiddagens samtale med teaterdirektør Jon Stephensen om bl.a. religion i samfundet. Desuden fortalte han om den dannelseskonference, folkekirken biskopper havde været med til at arrangere i begyndelsen af maj sammen med Danmarks Lærerforening. Endelig fortalte han om Det Lutherske Verdensforbunds generalforsamling medio maj 2017 i Namibia med temaet Liberated by God's Grace.

2. Navneopråb

Det var som altid muligt at sende op til to repræsentanter med stemmeret på Årsmødet. Rådets medlemmer har stemmeret. Se deltageroversigt ovenfor.

3. Valg af stemmetællere

- *Hanna Smidt og Maria Pedersen valgt.*

4. Nyt fra

- **Sekretariatet ved generalsekretær Mads Christoffersen**

Nyt om arbejdet på sekretariatet.

Trossamfundsudvalget er kommet med deres forslag til en samlet lovgivning for trossamfund. I den forbindelse har Danske Kirkers Råd afgivet høringsvar.

Høringsvaret finder man her:

http://www.danskekirkersraad.dk/fileadmin/user/filer/dokumenter/DKR_Dokumenter/170425_DKR_hoeringssvar_til_betaenkning_fra_Trossamfundsudvalget.pdf

Umiddelbart efter Årsmødet havde repræsentanter fra Danske Kirkers Råd mfl. dette debatindlæg i Politiken vedr. lovforslaget:

http://www.danskekirkersraad.dk/nyheder/nyhed/?tx_ttnews%5BbackPid%5D=254&tx_ttnews%5Btt_news%5D=2599&cHash=6fc0f14dc948f9ca56c0490b7d9f60df

Tyske Kirkedage afholdes i Berlin 24-28 maj 2017. I den forbindelse arrangerer sekretariatet og styrelsen for Danske Kirkedage en fælles tur derved. Læs mere om Tyske Kirkedage her: www.kirchentag.de

Folkemødet på Bornholm afholdes 15-18 juni. Danske Kirkers Råd er med igen i år om det fælleskirkelige telt Mellem Himmel og Jord. Danske Kirkers Råd står for to samtaler den 15 juni kl 15 og kl 17 om hhv 'Danmark – et kristent land' og 'Er næstekærlighed til forhandling?'

Det økumeniske hæfte '*Noget om den kristne tro*' er nu færdig. I den forbindelse er alle inviteret til en inspirationsdag den 14 juni til en samtale om, hvorledes hæftet kan bruges i de forskellige kirkelige/organisatoriske sammenhænge. Læs program for dagen her:

http://www.danskekirkersraad.dk/nyheder/nyhed/?tx_ttnews%5BbackPid%5D=254&tx_ttnews%5Btt_news%5D=2594&cHash=937276c7f898a635b956b5bf5058e3d6

Grøn Kirke er vært for en seminardag den 12 juni om verdensmålene og vedvarende energiløsninger for kirker. Læs programmet her:

http://www.gronkirke.dk/sider/nyhed/?tx_ttnews%5BbackPid%5D=557&tx_ttnews%5Btt_news%5D=2592&cHash=97543d55d5a8c092b47d791fefc3ac63

- **Danske Kirkedage**

Styrelsen for Danske Kirkedage ved formand Bitten S. Kjær

Styrelsen drøfter for tiden Danske Kirkedage som bevægelse. Hvordan kan vi holde Kirkedage levende mellem Danske Kirkedage-begivenhederne hvert tredje år?

Styrelsen arbejder desuden med at styrke relationer i det kirkelige landskab netop for at brede ideen med Danske Kirkedage ud. Styrelsen vil således arbejde på at styrke de økumeniske relationer i samklang med DKRs øvrige arbejde. Derfor vil Styrelsen også mødes med Forretningsudvalget i efteråret for at se fremad. Styrelsen drøftede desuden navnet Danske Kirkedage i forhold til navnet Himmelske Dage. Vi holder fast i vores rødder med Kirkedage, men kan jo fint kalde kirkedage en ny titel fra gang til gang.

- Himmelske Dage på heden ved formand for den lokale komite Jens Christian Kirk. Komiteen arbejder pt med visioner for Himmelske Dage på Heden 2019. Konkret ser man på steder i Herning, hvor arrangementerne kan afholdes. Rammerne for

programmet skal være klar omkring sommerferien. Derefter skal der åbnes op for kirker og kirkelige organisationer. Himmelske Dage skal sikre nogle rammer, men kirker/organisationer inviteres selv til at komme med indholdet.

Der kommer nyhedsmails løbende fra Kristi Himmelfartsdagen 2017.

Der bliver 3 søjler for Himmelske Dage på heden: Tro, samfund, folkelighed. Alle er inviteret til at komme med – og til at sende invitationen videre.

- **Arbejdsgrupperne?**

Grøn Kirke er i øjeblikket i gang med kampagnen Plant Håb sammen med Folkekirkens Nødhjælp og Danmission i 2017. Med inspiration i anekdoten om Martin Luther der svarede på spørgsmålet: "Hvad ville du gøre, hvis verden gik under i morgen? Så ville jeg plante et æbletræ i dag" plantes træer i Reformationsåret. Både i Danmark ved lokale kirker, i provstier, i samarbejde med skoler mm. Men også ude i verden – i Cambodja og i Myanmar for at bevare skov og træer i områder udsat for skovhugst og erosion.

Alle inviteres til at plante træer (eller anden relevant beplantning) ved deres kirker, skoler, organisationer, sognegårde osv.

5. **Godkendelse af svarbrev til The Church: Towards a Common Vision (NB! Nyt punkt)**

Ved Fællesmødet 17 januar blev et udkast til svarbrev præsenteret og drøftet. Der var mulighed for at sende kommentarer til udkastet frem til 1. marts.

- *Svarbrevet blev godkendt. Sekretariatet sender det til Faith and Order under Kirkernes Verdensråd.*

6. **Godkendelse af skriftlig årsberetning ved Henrik Stubkjær**

Eventuelle spørgsmål knyttet til Årsberetningen kan drøftes.

- *Årsberetningen 2016 blev godkendt.*

7. Valg

- Valg til Forretningsudvalget

På valg:

- Kasserer Aase Rønkilde Pedersen. Genopstillede.
- Medlem Biskop Czeslaw Kozon, Den katolske Kirke. Genopstillede.

- *Kasserer Aase Rønkilde Pedersen og medlem Biskop Czeslaw Kozon, Den katolske Kirke, blev begge genvalgt.*

Valgår: Biskop Henrik Stubkjær (2016), Biskop Peter Fischer-Møller (2016), Thorsten Rørbæk (2016), Biskop Czeslaw Kozon (2017), Aase Rønkilde (2017), Tonny Jacobsen (2015) og Lone Møller-Hansen (2015).

- Valg til Stående Udvalg

To medlemmer er på valg:

- Jakob Rønnow, FDF. Genopstillede.
- Kaare H. Nielsen, Den katolske Kirke. Genopstillede ikke

- *Jakob Rønnow blev genvalgt.*
- *Alle blev inviteret til at sende navne på kandidater til Stående Udvalg. Der mangler således pt et medlem af Stående Udvalg*

Valgår: Thorsten Rørbæk, KFUM/K (2016), Pia Duebjerg Andersen, Baptisternes Kvindenetværk (2016), Jakob Rønnow, FDF (2017), Karen-Bolette Berg, De Grønne Pigespejdere (2015) og NN (2017).

- Valg til Styrelsen for Danske Kirkedage

Der skulle vælges et medlem af styrelsen samt en suppleant. Alle medlemmer af Økumenisk Forum og Danske Kirkedage kunne indstille kandidater.

Claus Mester, Alpha Danmark stillede op som suppleant.

Søren Abildgaard, formand for Landsforeningen af Menighedsråd stillede op som medlem.

- *Søren Abildgaard blev valgt som medlem og Claus Mester blev valgt som suppleant.*

Valgår: Formand Bitten S. Kjær, FDF (2016), Henrik Bang Bjørgo, Den katolske Kirke (2016), kasserer Poul Kirk, Frikirkenet (2015), Morten H. Sørensen, KFUM/K (2015). Søren Abildgaard, Landsforeningen af Menighedsråd (2017), Anne Mie Skak Johanson,

Dansk Oase (2015) er pt ikke i styrelsen, da hun er sekretær for sekretariatet for Himmelske Dage på heden. Claus Mester, Alpha Danmark (suppleant 2017).

8. Optagelse af nye medlemmer

Areopagos har søgt om medlemskab af Økumenisk Forum.

- *Areopagos blev optaget i Økumenisk Forum.*

9. Økonomi ved kasserer Aase Rønkilde Pedersen

- Godkendelse af revideret regnskab 2016

Forretningsudvalget har underskrevet regnskabet i Årsberetningen. Årsmødet skulle godkende det.

Aase Rønkilde gennemgik regnskabet med stor tilfredshed – både over resultatet og over den nye opstilling af regnskabet, der gør det meget mere overskueligt end før, hvor mange projekter DKR har.

- *Regnskabet 2016 blev godkendt.*

- Valg af revisor

Forretningsudvalget indstillede til, at vi fortsætter med MER Revision, som vores revisor.

- *MER Revision blev valgt som revisor for DKR.*

10. Arbejdsplan 2017

Indledning ved Henrik Stubkjær. Forretningsudvalget og Fællesmødet i januar havde drøftet arbejdsplanen forudgående og i forlængelse deraf var forslag sendt ud til den kommende arbejdsplan for de næste tre år.

Formanden og deltagerne sagde en stor tak til sekretariatet for det store arbejde, de løfter i hverdagen med de mange områder, som DKR er engageret i.

I de senere år har vi i DKR knopskudt noget, så vi er kommet vidt omkring. Men Forretningsudvalget har talt om, at der er brug for at gå mere i dybden. Hvad er det, der er vores kerne? Hvis ikke DKR er her, hvad er det så, der ikke bliver løst? Hvor er det vi bliver udfordret som kirker?

Her har vi fokuseret på 4 områder:

- 1) *Frihed og lige vilkår.*

Forholdet mellem stat og religion. Vi vil gerne mødes med politikerne for at lære dem om kirkesamfundene og vores samarbejde og desuden være aktive medspillere i den fortsatte debat om religion i det offentlige rum. Den seneste tid har vi arbejdet aktivt med imamlovgivning og forslag til lov for trossamfund uden for folkekirken.

2) *Økumenisk dialog og dannelse.*

Vi er i en tid, hvor mange lukker sig om sig selv. Der er brug for at lære mere om hinanden – og lære de yngre/de kommende generationer om det økumeniske felt.

3) *Danske Kirkedage.*

Der sker meget med hele bevægelsen omkring Danske Kirkedage og det skal styrkes. Der er en større åbenhed på dette felt end tidligere. Der er brug for et sådan kirkeligt folkemøde.

4) *Grøn Kirke.*

Der er brug for, at kirkerne sætter klimaet på dagsorden, også når den politiske dagsorden ikke har det så højt oppe. DKR har været ledende på dette felt de seneste 9 år i netværk med flere af vores medlemskirker og -organisationer.

Arbejdsområder i nye netværk

Nogle af de områder, vi har haft som selvstændige arbejdsgrupper, ønsker vi nu lagt uden for DKRs regi. Men vi vil fortsat være med til at styrke samarbejde med andre aktører inden for disse områder f.eks. ved oprettelsen af platforme for kirkelige aktører eller andet. Det gælder f.eks. Migrantmenigheder. Desuden vil DKR stadig gerne samarbejde med andre aktører inden for områder som Kristne i Mellemøsten og Religionsdialog men ikke som vores egne arbejdsgrupper. Derfor ønsker vi at nedlægge arbejdsgruppen Kristne i Mellemøsten og vores Kontaktgruppe for Muslimer og Kristne.

Nogle arbejdsgrupper nedlægges

- Arbejdsgruppen Reformationsjubilæet nedlægges efter 2017. Der afholdes økumenisk seminar og gudstjeneste om Reformationen/fejringen 1-3 december i København.
- Udgivelse af økumenisk hæfte Noget om den kristne tro sker over sommeren/efteråret 2017.
- Kirker mod menneskehandel nedlægges som arbejdsgruppe, men fortsætter forhåbentligt som netværksgruppe under en eller flere af de kirkelige organisationer, der har været med.
- Kirke, krop og menneskelige relationer nedlægges.

Drøftelse

Der var ros til udkastet til den nye arbejdsplan. Det er vigtigt at fokusere mere end hidtil. Vigtigt med økumenisk dannelse – ikke mindst for unge.

Vedr. valg af nyt medlem af Stående Udvalg er det vigtigt, at den nye repræsentant i Stående Udvalg skal have engagement i disse fire fokusområder for DKR generelt.

Migrantmenigheder: Folkekirkens mellemkirkelige Råd (MKR) vil gerne engagere sig yderligere i migrantmenigheder. DKR skal stadig have en vigtig funktion vedr. det økumeniske og migrantmenigheder. Derfor vil et øget MKR fokus på dette også betyde inddragelse af DKR.

MKR vil være initiativtager til et sådan styrket samarbejde. Der skal samles erfaringer på dette område – blandt alle kirkesamfund og andre kirkelige organisationer.

Dåb i dag: Karen Marie Leth-Nissen orienterede om hendes projekt for Københavns Universitet med fokus på dåb. Alle kirkers dåb – både danske kirkesamfund – og migrantkirker. En fælles undersøgelse. Hvordan gør vi hver især? Et fælles projekt sammen med Københavns Universitet. Også dåb af konvertitter. I løbet af det kommende år vil vi se på mulighederne for en fælles konference om dåb sammen med MKR og Københavns Universitet.

Kristne i Mellemøsten: Fortsat netværk med f.eks. Det økumeniske ledsagerprogram sammen med Folkekirkens Nødhjælp og MKR. Dansk Missionsråd er meget engageret i arbejdet med forfulgte kristne. Konvertitter der sendes hjem er et fokus for MKR. De områder, vi ønsker placeret som netværkssamarbejde med andre handler om, at vi ikke selv har ressourcerne til at drive så mange områder, men i stedet indgår i samarbejder. Er der nogle steder, hvor det ligger mere naturligt? Så kan vi i DKR være med til at være til stede med et økumenisk bidrag/perspektiv.

Religionslovgivningen: Vi er engageret i netværk bl.a. med Det jødiske samfund. Her har DKR en vigtig rolle at spille.

Indføjes i Arbejdsplanen:

Det skal være mere specifikt hvad der menes med netværk uden for DKR – f.eks. Kristent-Muslimsk Samtaleforum – inden for det interreligiøse område.

Kristne i Mellemøsten. Side 5. Det skal være mere klart, hvor det er. Hvem er det, der har 'førertrøjen' på og hvor er det DKR ser sig selv med? Det skal stå mere markant. Man skal ikke bare være åben, men være med til at etablere en platform. Det skal være mere aktivt – at vi vil være med til at styrke den økumeniske profil? Vi vil pege på andre netværk. Det er ikke her sekretariatet skal lægge sin energi. Vi kan godt lige blive mere konkrete.

- *Forretningsudvalget og sekretariatet vil drøfte, hvorledes vi gør dette.*

Vedr. Forfulgte kristne – invitere MKR og DMR til at klarlægge, hvor det er vi kan engagere os mht forfulgte kristne – som økumenisk partner. En del danske frikirker er involveret med den svenske Equmenia kirke og deres faste arbejde i Jerusalem.

Det Økumeniske Studielegat: Der er ca kr. 200.000 der uddeles i legatportioner. Ideer til at brug for Det økumeniske Studielegat kan sendes til sekretariatet.

Økumenisk dialog og dannelse: Hvad indeholder dannelse? Det er vigtigt at være samtaleforum. Hvad er det økumeniske paradigme i dag? Hvordan ser det ud, det vi vil sammen? Hvad er det for en særlig sammenhæng vi kan skabe her med en ramme om den økumeniske samtale?

Det er ikke sikkert, at man skal lave de forskellige arbejdsområder som helt adskilte. F.eks. hænger Kirkedage og økumenisk dannelse (også for unge) sammen. De teologiske uddannelser i Danmark trænger til en økumenisk prægning. Hvordan bliver vi synlige på universiteterne? Det er noget man overvejer i Leuenberg-fællesskabet, hvad betyder den teologiske uddannelse?

- *Vi skal arbejde videre med at styrke netværk inden for og uden for de kirkelige netværk.*
- *Arbejdsplanen godkendt med kommentarer*
- *En stor tak til alle de arbejdsgrupper, der nu ikke længere skal fortsætte som selvstændige udvalg. Sekretariatet sender dem en tak for deres store engagement i DKRs arbejde.*

Den reviderede arbejdsplan bliver sendt ud i løbe af maj/juni. Derefter sender Forretningsudvalget arbejdsplanen til alle arbejdsgrupperne, der inden august bedes sende et kommissorium for deres arbejde, således at det passer med arbejdsplanen.

11. Kommende møder

Rådsmøde: 30 august 2017 kl. 15-18 (NB! NY DATO)

Fællesmøde: 4 november kl. 10-16 i København

Årsmøde: 2. juni 2018 kl 10-16.

12. Kommende arrangementer

24-28 maj: Tyske Kirkedage. 25 danske deltagere er med.

25-27 maj: Migrantkonference i Middelfart.

12 juni: Grøn kirke: Verdensmålene, kirkerne og vedvarende energi, Odense.

14 juni: Inspirationsmøde i København om udgivelsen 'Noget om den kristne tro'.

15-18 juni: Folkemødet på Bornholm

Læs mere på www.danskekirkersraad.dk

13. Eventuelt

- Christian Frovin, Ys Men, foreslås som medlem af Stående Udvalg
- 10 maj 2017: Grundtvigsk Forum står for en høring på Christiansborg med titlen Er religion farlig?
- 14-20 august: KFUM/K er med i en Reformationsfejringsscamp. Kontakt Morten H. Sørensen for ydelrigere information
- 24 november 2017: MKR står for en høring på Christiansborg om trosfrihed.

Tak til alle for et godt møde.

Tak til sekretariatet for det daglige arbejde.

For referatet: Mads Christoffersen